

TURKU AMK

Turun ammatti- korkeakoulun kestävyysraportti

2025

Sisältö

Esipuhe	3
Avainluvut	4
Hallinnointi ja johtaminen	5
Hallinto, johto ja valvonta	6
Riskienhallinta ja due diligence	7
Strategia	8
Sidosryhmät	9
Olenaisuusarviointi	11
Ympäristövastuu	12
Hiihijalanjälki	15
Luontovaikutukset	18
Sosiaalinen vastuu	20
Henkilökunta	21
Opiskelijat	23
Kädenjälki	24
Koulutuksen kädenjälki	25
TKI-kädenjälki	28
Loppusanat	31

*Turun ammattikorkeakoulu
Turku 2026*

Graafinen ilme ja taitto: Sanni Koskimies-Chiba

Esipuhe

Kestävyys ja vastuullisuus ovat keskeinen osa Turun ammattikorkeakoulun toimintaa ja arvoja. Toimimme aktiivisesti kestävä kehityksen ratkaisujen kehittämiseksi sekä kansallisella että globaalilla tasolla. Työtä kirittävät maailman tilanne, kansainväliset ja kansalliset linjaukset, elinkeinoelämän tarpeet, alueelliset kehittämisvaateet sekä opiskelijoiden ja sidosryhmien odotukset. Sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen vastuu kietoutuvat osaksi päivittäistä työtämme koulutuksen, tutkimuksen ja aluekehityksen edistämiseksi.

Visiomme on, että vuonna 2030 Turun ammattikorkeakoulu on ympäristöä, luontoa ja ilmastoa heikentämätön korkeakoulu, joka toimii aktiivisesti kestävä kehityksen ja vastuullisuuden edistämiseksi paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Olemme sitoutuneet ARENE ry:n vuonna 2020 julkaisemaan yhteiseen kestävyys- ja vastuullisuusohjelmaan, jonka pohjalta julkaisimme oman Kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmamme alkuvuonna 2021. Ohjelmaa päivitettiin vuonna 2024 muuttuneiden säännösten ja toimintaympäristön myötä.

Tällä raportilla haluamme osoittaa sitoutumisemme kestävä tulevaisuuden rakentamiseen yhdessä opiskelijoiden, henkilöstön, yhteistyökumppaneiden ja muiden sidosryhmiemme kanssa. Raportti on laadittu osana laatujärjestelmäämme, jolla varmistetaan tavoitteiden ja toimenpiteiden johdonmukainen

ja pitkäjänteinen kehittäminen. Kestävyysnäkökulmat sisällytetään järjestelmällisesti suunnitelmiin ja prosesseihin. Haluamme viestiä avoimesti siitä, miten kestävyys näkyy kaikessa toiminnassamme. Raportissa termillä kestävyys tarkoitetaan sekä kestävä kehityksen että vastuullisuuden edistämiseksi tehtävää työtä.

Seuraamme edistymistämme systemaattisesti ja raportoimme kestävydestä osana laatujärjestelmää ja johtamisen vuosikelloa. Viestimme tuloksista monikanavaisesti ja osallistamme tärkeimmät sidosryhmämme, opiskelijat, henkilökunnan ja kumppanit, kestävyystyön kehittämiseen.

Tämä raportti kuvaa vuoden 2025 kestävyystyötämme ja sen edistymistä. Raportin rakenne pohjautuu ammattikorkeakoulujen yhdessä kehittämään raportointiviitekehikseen, joka huomioi EU:n kestävyysraportointidirektiivin periaatteet. Vaikka direktiivi ei velvoita ammattikorkeakouluja raportoimaan sen mukaisesti, haluamme keskeisinä yhteiskunnallisina toimijoina lisätä avoimuutta ja vertailukelpoisuutta raportoinnillamme.

Turun ammattikorkeakoulun tavoitteena on olla suunnannäyttäjä kestävydessä ja vastuullisuudessa korkeakoulukentällä. Innostamme ja inspiroimme sidosryhmiämme löytämään uusia ratkaisuja kestävämmän maailman luomiseksi.

Avainluvut

yli **13 500** opiskelijaa

yli **2600** valmistunutta
joka vuosi

yli **100** tutkintoon johtavaa
koulutusta viidellä eri
koulutusalailla

yli **1000** työntekijää

230 kestävyttä ja
vastuullisuutta edistävää
TKI-hanketta

yli **16,2 M €**
ulkoista hankerahoitusta

37 tutkimusryhmää

noin **1400** julkaisua

Hallinnointi ja johtaminen

Turun ammattikorkeakoulu on monialainen koulutusyhteisö, joka tarjoaa työelämää ja yrittäjyyttä palvelevaa koulutusta, soveltavaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI) sekä organisaatioiden kokonaisvaltaista kehittämistä. Toimintamme kolme päätehtävää ovat korkeakoulutason ammattiopetus, TKI-toiminta sekä aluekehitys, joita toteutamme kiinteässä yhteistyössä työelämän ja sidosryhmien kanssa. Keskeinen vaikutusalueemme on Varsinais-Suomi; valtaosa opiskelijoistamme sekä rekrytoituu että työllistyy valmistuttuaan maakuntaan. Meiltä valmistuu vuosittain yli 2600 ammattilaista.

Turun ammattikorkeakoulun omistavat Turun kaupunki (91 %), Salon kaupunki (6 %) ja Turun yliopisto (3 %), mutta tämä kestävyysraportti ei liity, eikä kuulu, minäkään omistajatahon vastuullisuusraportointiin. Raportointi kattaa kolme kampustamme, sekä Kupittaaan, Linnankadun ja Salon kampukset, joissa toimimme vuokratiloissa.

Raportti pohjautuu ESG-luokitteluun (Environmental, Social, Governance) ja EU:n kestävyysraportointistandardeihin. Raportti sisältää lisäksi kuvauksen koulutuksen ja TKI-toiminnan positiivisista kestävyysvaihtokuksista, eli kädenjäljestämme. Sisältö perustuu

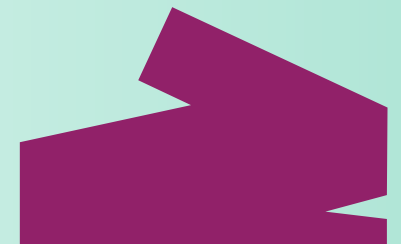
olennaisuusperiaatteeseen: tarkastelussa painottuvat vaikutukset, mahdollisuudet ja riskit, joilla on merkittävin vaikutus toimintaamme. Yhteisen raportointimallin tavoitteena on tuottaa vertailukelpoista tietoa ammattikorkeakouluista, tukea vertaisoppimista ja edistää avointa tiedonkulkua kestävyystyöstä. Malli on kehitetty yhdessä suomalaisten ammattikorkeakoulujen kanssa, ja sitä tarkistetaan ja päivitetään vuosittain.

Raportti toteutetaan itsenäisenä raporttina, eikä sen sisältöä ole varmennettu ulkopuolisen tahon toimesta. Oikeellisuus varmistetaan sisäisellä laadun- ja riskienhallinnalla. Kyseessä on ensimmäinen Turun ammattikorkeakoulun kestävyysraportti. Kaikkien indikaattorien osalta ei ole mahdollista esittää seurantaan tai laskentaan liittyviä muutostietoja, mutta pyrimme esittämään indikaattoritietoja useammalta vuodelta aina kun se on mahdollista. Esimerkiksi Arene ry:n hiihtijälkilaskelmia on tarkennettu vuosittain, minkä vuoksi päästömäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia edelliseen vuoteen. Laskennassa käytettyjä päästöker-toimia tarkastellaan ja päivitetään vuosittain.

Raportin tiedot perustuvat omiin tiedonkeruujärjestelmiimme, ja esitetyt luvut kuvaavat tilannetta vuoden 2025 lopussa. Osa tiedoista on koottu muusta

dokumentaatiostamme tai kerätty esimerkiksi haastattelujen avulla. Tiedonkeruuseen on osallistettu henkilöstöämme, opiskelijoitamme sekä keskeisiä yhteistyökumppaneitamme. Raportoinnin tukena on käytetty Arenen hiihtijälkilaskuria, joka tuottaa tiedot Scope 1-, Scope 2- ja Scope 3 -päästöistä ja tukee myös usean muun ympäristö- ja luontoindikaattorin raportointia.

Toimintamme perustuu työelämän ja yhteiskunnan osaamis- ja kehittämistarpeisiin. Toimimme sekä osittain valtion säätelemillä markkinoilla että avoimilla, kilpailuilla markkinoilla. Tulomme rakentuvat valtion rahoituksen, ulkoisesti rahoitetun TKI-toiminnan ja myydyin koulutuksen varaan. Olemme voittoa tavoittelematon yritys, jonka mahdollinen ylijäämä tulee käyttää ainoastaan korkeakoulun toimintaan.

Hallinto, johto ja valvonta

Turun ammattikorkeakoulun organisointi, johtaminen sekä toimielinten ja johtajien vastuut, tehtävät ja päätösvalta on määritelty johtosäännössä. Toiminnan kehittämisestä ja suunnittelusta vastaavat hallituksen ja rehtori-toimitusjohtajan lisäksi johtoryhmä sekä muut tarpeelliset tiimit ja työryhmät.

Kestävyys- ja vastuullisuustyömme pohjautuu Arene ry:n vuonna 2020 julkaisemaan [Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmaan](#), joka toimii yhteisenä viitekehyksenä kaikkien ammattikorkeakoulujen kestävyystyössä. Sen lisäksi meillä on oma [Kestävän kehityksen ohjelmamme](#), joka määrittelee Arenen ohjelmaa tarkemmin omat tavoitteemme ja toimenpiteemme. Ohjelmamme on päivitetty viimeksi vuonna 2024.

Kestävyys- ja vastuullisuustyötämme ohjataan normaalilla johtamisjärjestelmällä ja yhteisöä osallistamalla. Vastuualueiden työtä toteuttavat asiantuntijatiimit yhdessä kestävä kehityksen koordinaattorin kanssa.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmassa on määritelty vastuualueiden tehtävät:

- Toteuttaa ohjelman lupaukset ja toimenpiteet
- Päivittää tarvittaessa tehtäviään Arenen kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelman päivitysten mukaisesti
- Laatia vuosittain konkreettiset toimintasuunnitelmat
- Seurata ja arvioida toimenpiteiden toteutumista
- Edistää kestävä kehitystä Turun ammattikorkeakoulussa muiden johtoryhmän ja AMK:n hallituksen edellyttämin tavoin.

Johtoryhmä seuraa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ohjausta sekä valmistelee Turun AMK:n ja OKM:n välisen sopimuksen ja sopimuskauden toimenpiteet. OKM:n sopimuksessa kaudelle 2025–2028 korkeakoulujen yhteisinä kestävyystavoitteina ovat muun

muassa yhteiskunnallisten haasteiden ratkaiseminen, kestävä kehitys ja kaksoisiirtymä sekä työ- ja opiskeluhyvinvointi ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Omina tavoitteinamme sopimuksessa ovat hiili-neutraalisuus vuoteen 2030 mennessä, opiskelijoiden ohjauksen, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden parantaminen, kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen. TKI-toiminnassa tavoitteinamme on edistää kestävä kehitystä, digitaalisuutta ja vihreää siirtymää.

Eettinen ja vastuullinen toimintamme on määritelty [Code of Conductissamme](#). Olemme myös eettisten korkeakoulujen Ethos Universities -verkoston jäsen. Meillä ei ole erillistä palkitsemiskäytäntöä, mutta järjestämme vuosittain Vuoden Kunniainninnat -äänestyksen, johon voivat osallistua sekä henkilöstö että opiskelijat. Maininnat jaetaan syksyisin.

Riskienhallinta ja due diligence

Turun ammattikorkeakoululla ei ole erillistä due diligence -menettelyä. Kestävyysraportin laatimisessa noudatamme lakisääteisen raportoinnin, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteita ja prosesseja, jotka ovat soveltuvien osin yhteneviä taloudellisen raportoinnin kanssa. Raportoinnin tuloksia ei ole erikseen varmennettu, mutta käytetyt tietolähteet on mainittu soveltuvien osin raportoinnin yhteydessä. Raportti koostetaan koordinoitusti hyödyntäen tarvittavia yksiköitä ja asiantuntijoita, ja datan keruun aikana tunnistetaan mahdolliset tietoaukot ja tehdään lisäselvityksiä tarpeen mukaan.

Edistymistä arvioidaan systemaattisilla seurantamenetelmillä, kuten EFQM-itsearviointilla sekä sisäisillä ja ulkoisilla arvioinneilla. Kestävydestä raportoidaan osana laatujärjestelmäämme ja johtamisen vuosikelloa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Turku-konsernin ohjeiden, kuntalain ja ammattikorkeakoululain sekä sisäisten toimintaohjeidemme mukaisesti. Vuosittaisessa toimintasuunnittelussa seuraamme säännöllisesti tavoitteita ja tulosten etenemistä.

Riskejä seurataan ja niihin reagoidaan organisaation eri tasoilla johtosäännössä ja lainsäädännössä määriteltyjen vastuiden perusteella. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa arvioidaan vuosittain tammi-kuussa Granite-sovelluksen kautta, ja selonteko toimitetaan Turun kaupungin sisäisen tarkastuksen toimistoon. Hallituksemme käsittelee vuosittain keskeiset riskit sekä niiden esto- ja varautumissuunnitelmat. Riskienhallinnan käytäntöjä kehitämme jatkuvan parantamisen periaatteiden mukaisesti.

Strategia

Turun ammattikorkeakoulun [strategiassa](#) korostuu roolimme vaikuttavana työelämän korkeakouluna, joka tukee Varsinais-Suomen hyvinvointia ja kilpailukykyä vastuullisesti. Panostamme osaamisen kehittämiseen, laadukkaaseen koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen. Tuemme vihreää siirtymää ja kehitämme kestäviä ratkaisuja yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Parannamme elämänlaatua ja hyvinvointia kehittämällä ihmisläheisiä ratkaisuja ja palvelurakenteita. Panostamme Itämeren alueen hyvinvointiin ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen. Kehitämme tuotteita ja palveluita, jotka tukevat ihmisten ja yritysten toimintaa fyysisen ja virtuaalisen maailman yhdistyessä.

Turun AMK:n tärkein arvo on osaamisen lisääminen, jota toteutetaan luomalla yhteistä arvopohjaa, joka näkyy kaikkialla arjen toiminnassa. Moninaisuus, yhdenvertaisuus ja osallisuus muodostavat toimintaan läpileikkaavan teeman, jonka edistäminen ja kehittäminen pitkäjänteisellä työllä on korkeakoulu-yhteisölle yhteinen.

Strategian tavoitteiden toteutumista konkretisoi Turun AMK:n ja OKM:n kesken solmittu sopimus,

joka liittyy laajempiin korkeakoulupoliittisiin linjauksiin. OKM:n sopimukseen sisältyvät määrällisen ja laadullisen seurannan ohella omat menettelyt sekä toimenpiteet, jotka edistävät tavoitteiden saavuttamista. Koulutus ja osaamisen lisääminen ovat keskeisiä kestävyiden osa-alueita, jotka edistävät elämänlaatua ja hyvinvointia sekä ehkäisevät eriarvoisuutta. Nämä ulottuvuudet liittyvät myös ekologiseen ja taloudelliseen kestävyYTEEN.

Strategisten teemojen mukaisesti rakennamme *vihreää taloutta, hyvää elämää, meidän Itämertamme* ja *kotia hybridimaailmaan* vaikuttavana työelämän korkeakouluna. Teemme tätä työtä seitsemän strategiaan perustuvan kehitysohjelman kautta. Kunkin toiminnansuunnittelun yhteydessä määritellään seuraavan vuoden toimenpiteet ja tavoitteet eri organisaatiosoitteille. Ohjelmat ovat Digi-Green Industry, Sustainable Resilient Society, Sote-alan kliiniseen osaamiseen perustuvat urapolut, Kulttuurihyvinvoinnin osaamiskeskuksen laajentaminen länsirannikon laajuiseksi, Data Economy, Digitaalisen palveluosaamisen lisääminen sote-alalla ja Opiskelijahyvinvoinnin lisääminen.

Sidosryhmät

Sidosryhmätyö on osa kaikkea toimintaamme. Ulkoiset sidosryhmiä ovat kaikki tahot, joiden kanssa toimimme, joihin toimintamme vaikuttaa ja jotka vaikuttavat toimintaamme. Sidosryhmiin kuuluvat potentiaaliset hakijat ja alumnit, kansalliset ja kansainväliset kumppanit ja asiakkaat, TKI-kumppanit, omistajat, rahoittajat, poliittiset päättäjät ja viranomaiset sekä muut korkeakoulut, oppilaitokset, ammattiliitot ja verkostot.

Perustehtävämme on tarjota työelämän tarpeisiin sekä tutkimukseen, taiteeseen ja sivistykseen perustuvaa opetusta, joka valmentaa ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukee opiskelijoiden ammatillista kehittymistä. Tehtävään kuuluu myös opetusta ja elinikäistä oppimista palveleva, työelämää ja aluekehitystä edistävä sekä elinkeinorakennetta uudistava soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminta (AMK-laki 932/2014). Lakisääteisten tehtävien toteutumista ohjaa ja valvoo opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM).

Kansallinen ohjaus perustuu OKM:n korkeakoulu-poliittiseen ohjaukseen sekä Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toteuttamaan ulkoiseen arviointiin. OKM sopii kanssamme strategian toteuttamista koskevista tavoitteista ja toimenpi-

teistä nelivuotiskaudelle. Karvin arviointi tuottaa tietoa laatu järjestelmämme toimivuudesta ja auttaa tunnistamaan toimivat ja kehittämistä kaipaavat menettelyt. Kestävyyssajattelun integroimisessa opetukseen ja TKI-työhön hyödynnämme muun muassa Arenen geneerisiä kompetensseja ja vastuullisen TKI-toiminnan kriteereitä.

Arenen kestävän kehityksen työryhmät ohjaavat ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä kestävyystyön saavutettavuuden ja vaikuttavuuden kehittämiseksi. Tavoitteena on varmistaa, että koulutuksen laatu ja työelämäyhteistyö vastaavat paikallisiin ja kansallisiin tarpeisiin sekä tukevat kestävän kehityksen tavoitteita.

TKI-hankkeemme pyrkivät olemaan työelämälähtöisiä, alueellisesti vaikuttavia, opetusta palvelevia sekä kestävästä kehityksestä edistäviä. Kannustamme monialaisuuteen ja toiminnan suuntaamiseen suurempiin ja pitkäkestoisempiin projektikonaisuuksiin. Global Engagement Plan -ohjelmamme tukee ja toteuttaa strategiaamme kansainvälisessä yhteistyössä.

TKI-toiminnassa sidosryhmät ovat hankkeiden kohderyhmiä, osatoteuttajia, hyödynsääjiä tai rahoittajia. Tutkimusryhmämme, koulutus- ja tutkimuspäälliköt sekä kumppanuusyksikö tekevät yhteistyötä sidosryhmien kanssa koko projektin elinkaaren ajan. Olemme osa laajempaa kunnallista ja maakunnallista julkisten toimijoiden verkostoa, joka toteuttaa maakuntaohjelmien ja kunnallisten ilmasto-ohjelmien tavoitteita TKI-toiminnan kautta. Vuonna 2025 TKI-hankkeisiimme on osallistunut 782 yritystä ja organisaatiota.

TKI-hanketoimintamme merkittävimmät rahoittajat ovat sekä kansallisia että kansainvälisiä. Kansallisesti keskeisiä ovat ELY-keskukset ja maakuntien liitot, jotka tukevat erityisesti ESR- ja EAKR-rahoitteisia hankkeita. Rahoittajayhteistyön ytimen muodostavat hankekohtaiset ohjausryhmät ja muut sidosryhmätapaamiset.

Strategiamme uudistamisessa osallistamme tärkeimmät sisäiset ja ulkoiset sidosryhmämme. Alue-neuvottelukunta tukee hallitusta ja rehtoria vaikuttavuuden kehittämisessä arvioimalla tilannettamme aluevaikuttavuuden kannalta ja tekemällä ehdotuksia strategian kehittämiseksi. Alakohtaista vuoropuhelua työelämän kanssa ylläpidetään sektoreiden neuvottelukunnissa, jotka välittävät työelämän näkemyksiä koulutuksen ja TKI-toiminnan suuntaamiseen. Joka toinen vuosi keräämme neuvottelukunnilta palautetta; vuoden 2025 kyselyssä kokonais-toimintamme sai keskiarvon 4,3 (asteikko 1–5).

Alumnit ovat meille strategisesti tärkeä sidosryhmä. Heidän näkemyksiään kuullaan koulutuksen sisältöjen ja menetelmien arvioinnissa, työelämäyhteistyön tiivistämisessä sekä toimintamme tunnettuuden lisäämisessä. Alumnitoimintamme on systemaattista ja tavoitteellista.

Kestävyystyössä keskeinen alueellinen sidosryhmämme on Turun alueen korkeakoulujen kestävä kehityksen yhteistyöryhmä, johon Turun ammattikorkeakoulun lisäksi kuuluvat Turun yliopisto, Åbo Akademi ja Yrkeshögskolan Novia. Ryhmä edistää kestävyystyötä ja alueellista yhteistyötä sekä mahdollistaa tiedonkulun korkeakoulujen kesken. Osallistumme aktiivisesti myös Arenen kestävyystyöryhmiin, Arenen ja Unifin yhteiseen kestävyystyöhön sekä Finn-ARMAn kestävä kehityksen työryhmään. Kansainväliseen kestävyystyöhön osallistumme kestävyystyötä edistävien hankkeiden kautta sekä esittelemällä työtämme kansainvälisissä konferensseissa ja tieteellisissä julkaisuissa.

Olennaisuusarviointi

Turun ammattikorkeakoulu ei ole tehnyt erillistä olennaisuusarviointia omille sidosryhmilleen. Jatkuva vuoropuhelu eri intressi-, kumppani- ja asiakastahojen kanssa on varmistanut sen, että ulkoisten sidosryhmien näkemykset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa pitkälläkin aikajänteellä. Lisäksi ammattikorkeakoulun toiminta pohjautuu toimintaympäristön seuraamiseen ja analysointiin sekä kattavan liiketoimintatiedon hyödyntämiseen. Näitä laadullisia ja määrällisiä tietoja hyödyntämällä jokainen ammattikorkeakoulu toimii omalla, säädellyllä sektorillaan strategiaansa toteuttaen. Koska ammattikorkeakoulun olennainen vaikuttavuus kestävyiden edistämiseen tapahtuu erityisesti koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta, on raportissa erillinen osio näiden kädenjäljen kuvaamiseen.

Suomen ammattikorkeakouluilla on paljon yhteisiä sidosryhmiä. Ammattikorkeakoulut suunnittelevatkin tulevaisuudessa yhteisesti toteutettua, kansallisille sidosryhmille suunnattua kaksoisolennaisuusanalyysiä. Tulevasta yhteisestä analyysistä on hyötyä jokaisen ammattikorkeakoulun toiminnalle ja kestävyystyön kehittämiseksi. Samoin tämä analyysi hyödyttää koulutuksen valtakunnallista hallinnointia ja tavoiteasetantaa tarjoamalla kattavan kuvan eri korkeakoulujen yhtenäisestä toiminnasta ja jaetuista painopisteistä.

Jatkuva vuoropuhelumme eri intressi-, kumppani- ja asiakastahojen kanssa varmistaa, että ulkoisten sidosryhmien näkemykset huomioidaan toiminnansuunnittelussa.

Ympäristövastuu

Vuonna 2024–2025 on käynnistetty keskustelua ammattikorkeakoulujen hiilineutraaliustavoitteesta. Vuosikymmenen alussa ja Arenen ohjelman julkaisuhetkellä vuonna 2020 hiilineutraaliustavoite oli organisaatioille yleinen. Hiilijalanjäljen pienentämisen jälkeen jäljelle jäävien päästöjen osalta kompensointilupaukset olivat aiemmin hyväksyttäviä. Tavoite hiilineutraaliudesta on kuitenkin nykyään epärealistinen. Muuttunut sääntely rajoittaa mahdollisuuksia esittää päästöjen hyvittämiseen perustuvia väittämiä, sillä tarvittavat hiilinielujen sertifiointi- ja rekisteröintimenetelmät ovat EU:ssa vasta kehitteillä. Kun jäljelle jääviä päästöjä kompensoimalla ei voidakaan enää esittää väitteitä organisaation tai sen tuotteiden tai palvelujen hiilineutraaliudesta, on viestintä toiminnan kestävydestä ja päästöjen hillinnästä sanoitettava toisin.

Turun ammattikorkeakoulun tavoitteena on muuttuneesta sääntelystä huolimatta olla kokonaisvaikutukseltaan ilmasto- ja luontopositiivinen, eli toimia siten, että aiheuttamistaan negatiivisista ilmasto- ja luontovaikutuksista huolimatta toiminta on todennettavissa ympäristön, luonnon ja ilmaston osalta näiden tilaa parantavaksi eikä heikentäväksi. Muuttuneet säädök-

set edellyttivät, että kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmamme päivitettiin vuonna 2024 ja tavoitteet kuvattiin uusien vaatimusten mukaisesti. Toimme päivitettyyn ohjelmaan mukaan myös siitä aiemmin puuttuneet luonto-, kiertotalous- ja Itämeren suojeluun tähtäävät tavoitteet.

Turun ammattikorkeakoulu on alueen keskeinen toimija kestävä kehityksen edistämiseksi. Sen ympäristövastuutyö perustuu selkeisiin tavoitteisiin, suunnitelmallisiin toimenpiteisiin ja niiden vaikuttavuuden arviointiin. Tavoitteet liittyvät energiankulutuksen vähentämiseen, hiilijalanjäljen pienentämiseen, luontotavoitteiden edistämiseen ja luontohaittojen vähentämiseen sekä ennen kaikkea ympäristövuotojen integroimiseen niin opetukseen kuin tutkimukseen. Raportointivuonna 2025 olemme toteuttaneet ja suunnitelleet useita ympäristövuotoon liittyviä toimenpiteitä.

Turun AMK on sitoutunut yhteistyössä Turun kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonnehuomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, luonnon monimuotoisuusohjelmaa

(LUMO-ohjelma), metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta, kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu turvaamaan ja vahvistamaan Turun luonnon monimuotoisuuden sekä siirtymään resurssiviisaaseen kiertotalouteen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Kestävä kehitys on sisällytetty opetussuunnitelmiin ja tutkimus- ja kehityshankkeisiin, jotta korkeakoulu-yhteisömme voi edistää ympäristö- ja ilmastotavoitteita laajemmin. Näistä on lisätietoa raportin kohdissa Koulutuksen ja TKI-toiminnan kädenjälki. Odotettuina tuloksina ovat muun muassa ympäristötietoisuuden kasvu, vastuullisten käytäntöjen vakiinnuttaminen osaksi korkeakoulu-yhteisön toimintaa, sekä päästöjen ja luonnonvarojen kulutuksen sekä luontohaittojen vähentyminen.

Turun AMK:n vähähiilinen hankintapolitiikka hiilipäästöjen vähentämiseksi on hyväksytty vuonna 2023. Se keskittyy vähähiilisiin hankintoihin ja toimenpiteisiin. Vuoden 2025 lopulla käynnistettiin hankintapolitiikan päivitystyö.

Ympäristövastuun tavoitteiden toteutumista seurataan kansainvälisten standardien, kuten GHG-protokollaan (Greenhouse Gas Protocol) pohjautuvan Arenen hiilijalanjälkilaskentamenetelmän mukaisesti. Arenen hiilijalanjäljen laskenta kattaa Scope 1, 2 ja 3-päästöt, jotka sisältävät muun muassa kampuksen lämmityksen ja sähkönkulutuksen, työmatkustuksen sekä hankinnat. Hiilijalanjälkilaskenta on automatisoitu niiltä osin kuin se on mahdollista. Kestävä kehitys huomioidaan ammattikorkeakoulun yksiköiden toimintasuunnitelmissa ja koko henkilöstölle jaettava Power BI -raportti mahdollistaa hiilijalanjäljen seuraamisen reaaliaikaisesti.

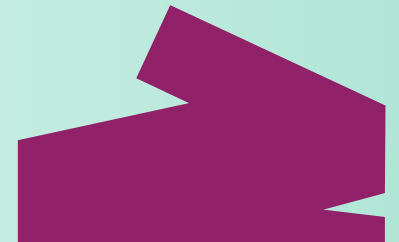
Raportointivuonna 2025 Scope 3 -päästötiedot eivät ole vielä kattavasti laskennassa mukana, sillä nykyiset tiedonkeruumenetelmät eivät tue kaikkien merkittävien päästölähteiden tunnistamista ja erittelyä. Tavoitteena on kehittää tiedonkeruuta siten, että Scope 3 -päästölähteet voidaan määrittää tarkemmin ja raportoida systemaattisesti vuoteen 2030 mennessä. Tähän sisältyy merkityksellisten luokkien yksilöinti ja niiden ulkopuolelle jätettyjen luokkien perustelevinen. Päästöjen laskentaa kehitetään vuosittain yhteistyössä kiinteistöpalveluiden ja hankintojen kanssa. Tavoitteena on lisätä toimittajilta ja arvoketjuun kuuluvilta kumppaneilta saatujen ensisijaisten tietojen käyttöä.

Päästökertoimia ja laskentamenetelmiä tarkastellaan vuosittain ja päivitetään tarpeen mukaan.

Korkeakoulu seuraa ja raportoi ympäristötoimiensa vaikuttavuutta Turun kaupungille puolivuositain raportoitavalla tuloskortilla ja vuosittain osana omaa vastuullisuusraportointia (taulukko 1).

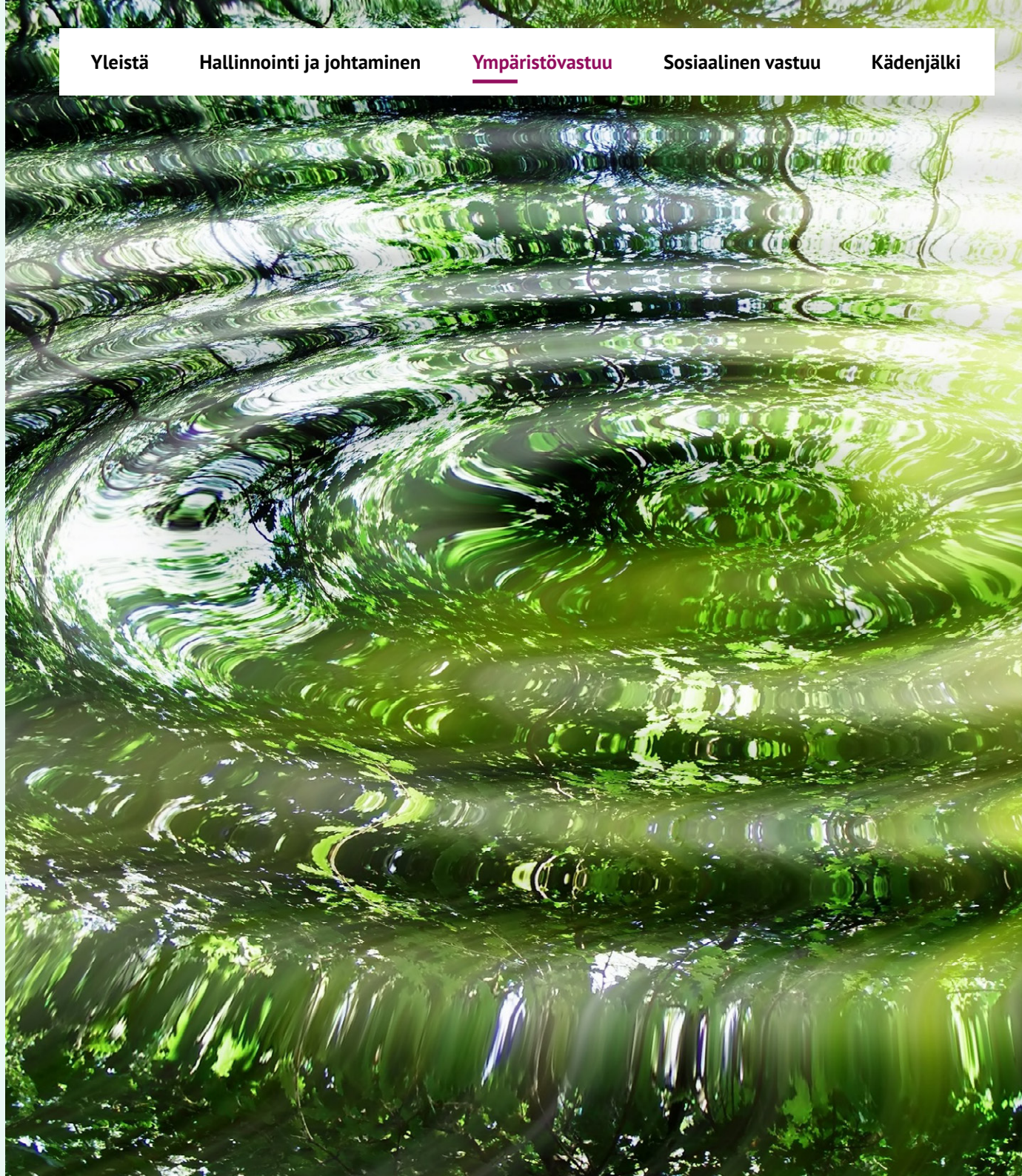
Seurannan keskeiset mittarit				
Arviointikriteeri / mittari	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Talousarvio tavoite 2025
Liikematkustaminen tCO2	632	662	551	600
Lentokilometrit	2 909 657	3 290 298	3 059 333	3 200 000
Hankintojen päästöt tCO2	1833	1959	2072	1200
Hiilijalanjälki ekvivalentti tonneina	3562	3365	3063	3000

Taulukko 1. Turun ammattikorkeakoulun ympäristötoimien mittarit (2025).

Raportointikaudella on ollut käynnissä esimerkiksi seuraavia tavoitteisiin tähtäviä toimenpiteitä:

- Lyhyen aikavälin (1–2 vuotta) tavoitteina ovat vähähiilisen hankintapolitiikan kehittäminen ja hankintakriteerien uudistaminen, jolloin hankinnoissa edellytetään jatkossa entistä vähähiilisempiä toimintamalleja. Työmatkustuksen hiilijalanjälkeä per henkilö pyritään vähentämään muun muassa matkustusohjeistuksella ja tietoisuutta kasvattamalla.
- Keskipitkän aikavälin (3–5 vuotta) tavoitteina tunnistetaan hiilijalanjäljen jatkuva pienentäminen, kestävyyskädenjäljen tarkempi seuranta ja kasvattaminen, kiertotalouden edistäminen ja luonnon monimuotoisuuden tukemiseen panostaminen.
- Pitkän aikavälin (yli 5 vuotta) tavoitteet tähtäävät lähes hiilineutraaliin kampukseen (vähintään Scope 1–2 päästöissä) sekä ilmasto- ja luontopositiivisen toiminnan edistämiseen.

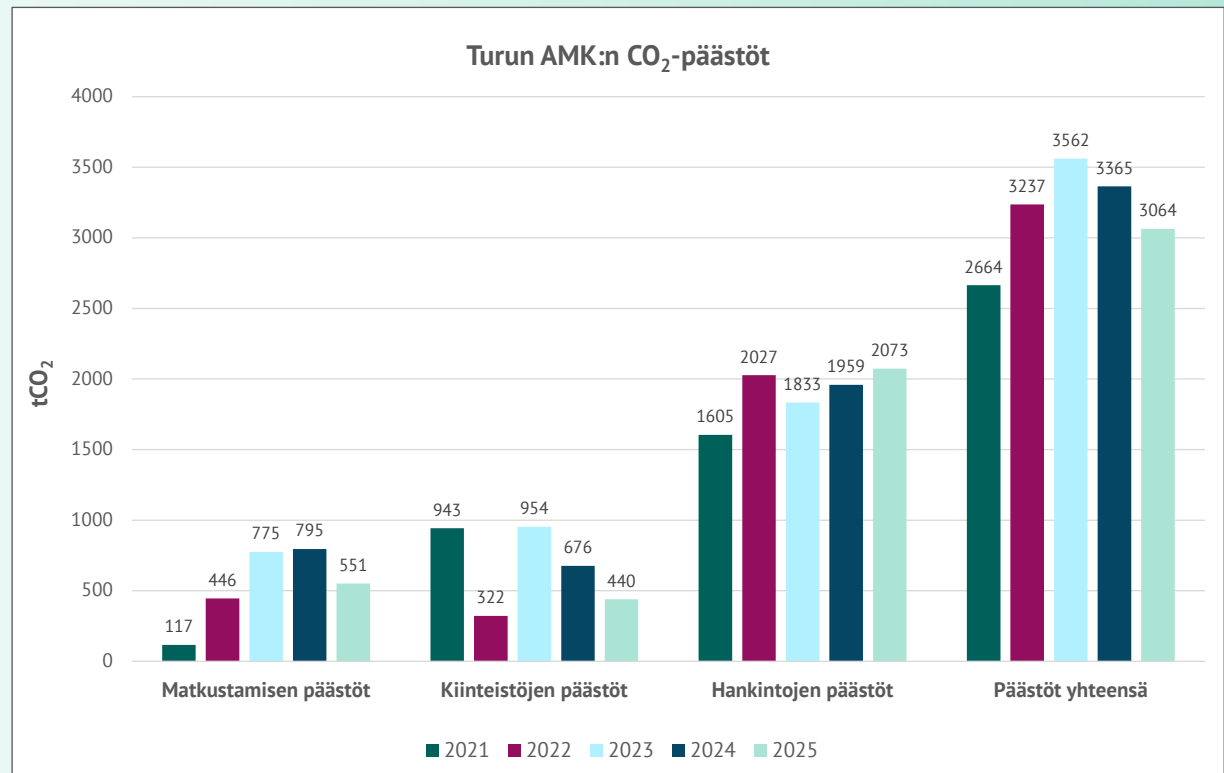

Hiilijalanjälki

Turun ammattikorkeakoulun hiilijalanjälki on vuonna 2025 ollut 3064 tCO₂, eli laskua vuoteen 2024 verrattuna on yhdeksän prosenttia, 301 tCO₂ (Kuvio 1).

Hankintojen hiilijalanjälki on vuonna 2025 kasvanut kuusi prosenttia verrattuna vuoteen 2024. Hankinnat ovat Turun AMK:n suurin päästölähde. Hankintojen päästöt muodostivat 68 prosenttia koko Turun AMK:n hiilijalanjäljestä. Keskeisen päästölähteen hankinnoissa muodostavat IT-laitteet (tietokoneet ja puhelimet) ja -ohjelmistot. Etenkin IT-asiantuntijapalvelujen ja ohjelmistojen päästöt ovat nousseet henkilöstömäärän kasvun ja hinnankorotusten vuoksi. IT-laitteiden päästövaikutusta on pyritty vähentämään hankintaohjeistuksella muun muassa pidentämällä laitteiden käyttöaikaa sekä huolehtimalla laitteiden uudelleenkäytöstä ja kierrätyksestä. Muut merkittävimmät päästölähteet liittyivät laite-, kalusto-, asiantuntijapalvelu-, ja viestintä- ja markkinointihankintoihin.

Hiilijalanjälkeä kasvattivat raportointivuonna kuljetusvälineistön osalta mm. Turun AMK:lle hankittu tutkimusalus ja muu kuljetuskalusto. Näiden käytötarkoituksena on mahdollistaa lajien ja elinympäristöjen tutkimus, kartoitukset ja seurannat, jotka tähtäävät luonnon suojelutason parantamiseen ja

Kuvio 1. Turun ammattikorkeakoulun CO₂-päästöt vuosina 2021–2025.

keskipitkällä aikavälillä niiden nettovaikutus on positiivinen biodiversiteetin ja pitkällä aikavälillä mahdollisesti myös ilmaston kannalta.

Raportointikautena **työmatkustuksen hiilijalanjälki** on laskenut 31 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Matkustusohjeistuksella on vähennetty merkittävästi erityisesti lento- ja laivamatkustuksen päästöjä, ja varsinkin kotimaan lentojen määrä on laskenut.

Kiinteistöjen hiilijalanjälki on vähentynyt vuoteen 2024 verrattuna 34 prosenttia. Vähennykseen on vaikuttanut erityisesti tilankäytön tiivistäminen. Turun

AMK toimii vuokratiloissa, joista osa on yhteiskäyttöisiä. Valtaosan tiloista omistaa Turun teknologiakiinteistöt, jossa Turun AMK on yksi omistajista. Yhteiskäyttö tukee hiilijalanjäljen pienentämistä ja kustannustehokkuutta, mutta siihen liittyy myös merkittäviä haasteita, jotka on huomioitava raportoinnissa ja kehittämistoimenpiteissä.

Ammattikorkeakoulun kiinteistöihin liittyvä kokonaisenergian kulutus vuonna 2025 oli 12 970 MWh, josta valtaosa oli päästötöntä vihreää kaukolämpöä. Salon kampuksen osalta fossiilisista lähteistä peräisin olevaa energiaa oli 512 MWh. EduCityn, ICT-Cityn, Lem-

minkäisenkadun sekä Salon kampuksen kiinteistöjen katoilla on aurinkopaneeleja, jotka tuottivat energiaa kiinteistön omistajalle.

Turun ammattikorkeakoulu kehittää luonnonvarojen käyttöä, kierrätystä ja jätehuoltoa koskevaa tiedonkeruuta varmistaakseen, että raportointi kattaa keskeiset resurssien kulutukseen ja jätehuoltoon liittyvät indikaattorit. Raportointivuonna 2025 jätteiden määrää ei ole vielä kattavasti seurattu. Tiedonkeruuta vaikeuttaa tilojen yhteiskäyttö muiden toimijoiden kanssa sekä kustannusten sisältyminen toimitilojen vuokraan.

Kiinteistöt			
Nimi	Omistaja	Sertifikaatti	Pinta-ala (brm ²)
Medisiina D	Suomen Yliopistokiinteistöt Oy (SYK)	BREEAM Very Good	2744
Linnankatu 54–58	Keva		9874
Linnankatu 60	Keva		3487
Lemminkäisenkatu 14–18	Turun Teknologiakiinteistöt Oy		380
Lemminkäisenkatu 28	Turun AMK Oy		1503
Lemminkäisenkatu 30	Hemsö Suomi	BREEAM Very Good (In-Use International Commercial V6)	11 000
Educity	Turun Teknologiakiinteistöt Oy	LEED Platinum	14 210
ICT-City	Turun Teknologiakiinteistöt Oy		16 489
Salo IoT Campus Oy	Salo IoT Park Oy		3822
Tykistökatu 4	Turun Teknologiakiinteistöt Oy		65
Tuulissuo	Yksityishenkilö		141
Pinta-ala yht.			63 715

Taulukko 2. Turun ammattikorkeakoulun käytössä olevat kiinteistöt vuonna 2025.

Vuoden 2026 aikana tulemme selvittämään yhdessä vuokranantajan kanssa mahdollisuuksia seurata syntyvien jättejakeiden (muovi, paperi, kartonki, biojäte, metalli, lasi, energia, sekajäte, vaarallinen jäte) sekä kierrätyskelvottoman loppujätteen määrää. Vaarallisen jätteen määrä ja laatu eriteltyinä otetaan systemaattisesti osaksi raportointia. Turun AMK:n toimitiloissa on jätteen kierrätykseen neljä eri jaeastiaa, mutta eri toimijoiden yhteiskäyttöiset jäteastiat vaikeuttavat jättejakeiden seuranta. Kierrätysratkaisuja edistetään aktiivisesti, ja tavoitteena on lisätä kierrätettävien materiaalien osuutta sekä vähentää sekajätteen määrää. Kiinteistöihin hankittavat toimistokalusteet käytetään pääsääntöisesti loppuun ja hankintasopimus mahdollistaa käytettyjen kalusteiden hankinnan.

Kampusten toimintaan kohdistuvat fyysiset riskit liittyvät sään ääri-ilmiöihin, kuten lämpötilavaihteluihin, rankkasateisiin ja kuivuusjaksoihin. Ilmastonmuutoksen myötä jäähdytys- ja lämmityskustannukset voivat nousta merkittävästi, mikä lisää energiankulutusta ja operatiivisia kustannuksia. Kuivuusjaksojen yleistyessä piha-alueiden kunnossapito ja kastelun tarve kasvattavat vedenkulutusta ja sitä kautta kustannuksia. Toistuvat sadejaksot ja mahdollinen vedenpinnan nousu lisäävät kosteusvaurioiden ja tulvimisen riskiä kampusrakennuksissa, mikä voi johtaa kalliisiin korjaustoimenpiteisiin ja kiinteistöjen ylläpitokustannusten kasvuun.

Hankintaketjuissa siirtymäriskit voivat näkyä ilmastonmuutoksen ja globaalien toimitusketjujen muutosten myötä hankittavissa tuotteissa ja palveluissa. Esimerkiksi raaka-aineiden hinnannousu voi luoda toimittajille painetta joko hintojen korottamiseen tai vaihtoehtoisesti siirtymiseen vähemmän kestäviin ja edullisempiin tuotteisiin. Tarkkoja kustannusvaikutuksia on vaikea arvioida, mutta hintavaihteluiden kasvu lisää budjetoinnin epävarmuutta.

Ilmastonmuutos tuo kampuksille konkreettisia riskejä: lämpötilavaihtelut, rankkasateet ja kuivuusjaksot kasvattavat sekä energiankulutusta että ylläpitokustannuksia.

Luontovaikutukset

Turun AMK:n luontovaikutukset syntyvät pääasiallisesti samoista lähteistä kuin ilmastovaikutukset, eli hankinnoista, työmatkuksesta sekä kiinteistöjen ylläpidosta. Esimerkiksi kampusrakennusten käyttö ja ylläpito (lämpö, vesi, jäte) aiheuttavat luontohaittoja, vaikka päästöt ovatkin vähentyneet hiilineutraalin sähkön ansiosta. Ammattikorkeakoulun tavoitteena on toimia siten, että aiheutetuista päästöistä huolimatta toiminta on todennettavissa ympäristön, luonnon ja ilmaston osalta näiden tilaa parantavaksi eikä heikentäväksi. Etenemme kohti luontopositiivista toimintaa tunnistamalla ensin omat luontovaikutuksemme ja sen jälkeen järjestelmällisesti välttämällä ja vähentämällä haittoja, mahdollisesti korjaamalla jo aiheutettuja vaurioita ja lisäämällä luonnolle hyödyllisiä ratkaisuja etenkin tutkimuksen ja opetuksen avulla sekä kampusrakennuksen integroituna.

Vuonna 2024 asetettiin tavoitteeksi estää luontokatoa ja lisätä luonnon monimuotoisuutta Turun kaupungin LUMO-ohjelman mukaisesti erityisesti hankittavilla maa-alueilla sekä oman hanketoiminnan kautta. Vuonna 2024 aloitettiin selvitys sopivien maa-alueiden hankkimiseksi. Tavoitteena on hankkia alueita erityisesti biodiversiteettiin myönteisesti vaikuttavien luontotekojen toteuttamiseksi ja LUMO-ohjelman luontotavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2029 mennessä. Ensimmäisestä han-

kittavasta maa-alueesta tehtiin alustava sopimus vuoden 2024 lopussa, ja kauppa 42 hehtaarin metsäisestä ja monimuotoisesta luontoalueesta Salossa tehtiin vuoden 2025 lopulla. Ensimmäiset toimenpiteet alueen luonnon suojelemiseksi, kuten kuusten poisto suojelluista pähkinälehdosta, aloitettiin syksyllä 2025. Alueelle tehdään kattava luontokartoitus sekä käyttö- ja hoitosuunnitelma vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on käyttää aluetta myös tutkimus- ja oppimisympäristönä, jolloin luontotoimien vaikuttavuutta voidaan kasvattaa. Toimintaa koordinoi talous- ja hallintojohtajan vetämä asiantuntijajäsenten muodostama metsätyöryhmä.

Turun AMK edistää strategiansa mukaisesti ja yhdessä kumppaniensa kanssa yhteisiä luontotavoitteita mukaan lukien Itämeren suojelu. Vuosina 2024–2025 on kuvattu meneillään olevat hankkeet Itämeren tilan parantamiseksi ja vuonna 2024 laaditun [Itämerisitoumuksen](#) toimet Itämeren tilan parantamiseksi on raportoitu vuonna 2025.

Luonnon monimuotoisuutta lähialueilla edistettiin vuosina 2024–2025 muun muassa kehittämällä viherrakentamista ja hulevesiratkaisuja sekä lisäämällä kuntalaisten ympäristötietoisuutta Circular tiedepuisto sekä Urban Biodiversity Park -hankkeissa. Turun AMK on myös Reilun kaupan korkeakoulu.

Liityimme vuonna 2025 Planetary Health Alliancen (PHA) jäseneksi. Tavoitteena on osallistua kansainväliseen yhteistyöhön planetaarisen hyvinvoinnin eli terveen ja terveellisen ympäristön edistämiseksi erityisesti tutkimuksen ja koulutuksen avulla.

Vähähiilisten hankintojen politiikalla pyritään vähentämään myös hankintojen luontovaikutuksia, esimerkiksi vähentämään uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä ja estämään haitallisten aineiden pääsyä vesistöihin. Vuonna 2024–2025 kiinnitimme erityistä huomiota haitallisiin aineisiin omissa kilpailutuksissamme.

CASE:

Salon Märynummen metsäalue

Turun AMK on hankkinut Salon Märynummesta metsäalueen, jolla se vaalii arvokkaan pähkinälehdon luontoarvoja. Alue toimii myös luonnon hoitotoimien tutkimuskohteena.

– Metsäalue antaa meille erinomaiset mahdollisuudet uusille hankeavauksille, ja samalla se tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden oppia ja soveltaa tietoa käytännössä living lab -tyyppisessä oppimisympäristössä, jatkaa yliopettaja, kestävän kehityksen koordinaattori **Taru Konst**.

Lue lisää >>

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalisen vastuun toimintaperiaattemme perustuvat yhdenvertaisuuteen, saavutettavuuteen ja tasa-arvoon. Nämä periaatteet on kirjattu strategiaamme, [yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaamme](#) sekä eettisiin ohjeisiin. Henkilöstömme osallistuu periaatteiden kehittämiseen yhteistoimintamenettelyissä ja kehittämisprosesseissa. Opiskelijoiden osalta painotamme saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia. Näitä periaatteita toteutetaan muun muassa opiskelijakunnan, ohjauspalveluiden ja palautekanavien kautta.

Sosiaalisen vastuun toimenpiteiden vaikuttavuutta seuraamme useilla tavoilla. Toimenpiteet ja kehittämiskohteet kirjataan vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin, joiden toteutumista arvioidaan sekä määrällisesti että laadullisesti. Käytetyt mittarit perustuvat OKM-sopimukseen, strategiaamme ja rahoitusmalliin. Vuosittainen henkilöstökysely ja EFQM-mallin mukainen itsearviointi tuottavat tietoa toimintakulttuuristamme ja sosiaalisen vastuun toteutumisesta. Säännöllisillä sisäisillä teema-arvioinneilla sekä opiskelijoiden ja henkilöstön palautteella varmistamme, että sosiaalisen vastuun tavoitteet toteutuvat ja kehittämistarpeisiin voidaan reagoida ajoissa.

Henkilökunta

Henkilöstösuunnittelu on osa vuosittaista toiminnanohjaustamme ja budjetointia. Esihenkilöt arvioivat yksikköjensä henkilöstö- ja osaamistarpeet yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa. Suunnittelua tuetaan HeSu-työkaluilla ja Saima HR -järjestelmällä, jotka mahdollistavat resurssien kohdentamisen ja palkkatietojen tarkastelun. Suunnitelmat käsitellään yhteistoimintamennetyssä ja hyväksytään osana talousarviota Turun AMK:n hallituksessa.

Vuonna 2025 meillä työskenteli yhteensä 1 096 henkilöä (tilanne 10.12.2025), joista 765 vakinaisessa ja 331 määräaikaisessa työsuhteessa. Henkilöstömäärä on kasvanut maltillisesti erityisesti opetuksen ja TKI-toiminnan tukirooleissa, mikä heijastaa strategista panostustamme osaamisen vahvistamiseen ja kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen. Pyrimme kasvattamaan vakinaisten työsuhteiden osuutta, mikä tukee työyhteisön jatkuvuutta ja osaamisen pitkäjänteistä kehittämistä.

Vuosittain toteutettavalla henkilöstökyselyllä mitataan muun muassa henkilöstön tyytyväisyyttä, sitoutumista ja motivaatiota. Vuonna 2025 henkilöstötutkimuksen PeoplePower-indeksi oli 75,6/100. Kaikilla organisaatioasioilla on nähtävissä selkeä positiivinen kehitys mittauksen aloittamisen ja vuoden 2025 välillä.

Vuonna 2025 panostettiin henkilökunnan hyvinvointiin tarjoamalla liikunta- ja kulttuurietuja (ePassi), taukoliikuntaa kahdesti viikossa, työhyvinvointipäiviä, kesäjuhlat ja pikkujoulut, osaamisalueiden ja sektoreiden omia työhyvinvointitapahtumia ja esimerkiksi Dragon melonta -hyväntekeväisyystapahtuma. Henkilökuntaetuna on ollut Sun hyvä elämä -klinikkan palveluja sekä useita henkilöstö- ja kehittämispäiviä. Osana henkilöstöjohtamista on vakiinnutettu muun muassa kehityskeskustelut ja ryhmätavoitekeskustelut. Lisäksi on päivitetty yhdenvertaisuus-, saavutettavuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä laadittu [Yhteisöetiketti](#).

Syyskaudella 2025 on yhteistyössä valmisteltu työyhteisön kehittämissuunnitelman päivittämistä, johon on yhdistetty myös hyvän työn periaatteet. Päivitetty suunnitelma tullaan käsittelemään henkilöstöjärjestöjen kanssa ja se menee yhteistoimintakäsittelyyn vuoden 2026 alussa. Myös työnohjausta ja omia kulttuuritapahtumia on järjestetty.

Varhaiseen puuttumiseen ja epäasialliseen kohteluun on selkeä ohjeistus Messi-intranetissämme, ja teemme yhteistyötä työterveyden kanssa. Mahdollistamme myös anonyymin rekrytoinnin. Henkilöstön yhdenvertaisuus-, saavutettavuus- ja tasa-arvosuunnitelma laaditaan joka toinen vuosi kyselyn pohjalta.

Henkilöstöllä on monipuoliset mahdollisuudet osallistua toiminnan kehittämiseen yhteistoimintamenettelyissä, työpajoissa ja kehittämispäivissä. Palautetta voi antaa matalalla kynnyksellä tiimi-palaverien ja kehityskeskustelujen kautta, ja osallistumista päätöksentekoon tuetaan avoimella viestinnällä sekä mahdollisuudella liittyä erilaisiin työryhmiin ja kehittämisprojekteihin.

Osallistamme henkilöstöä kestävyystyöhön monin tavoin. Messi-intranetin lisäksi keskeinen kanava on avoin Teams-ryhmä Kestävä ja vastuullinen Turku AMK, jossa oli vuoden 2025 lopussa yli 300 jäsentä. Vuonna 2024 järjestimme koko henkilöstölle kestävän kehityksen perehdytysjakson, jonka jälkeen perehdytystä on tarjottu kaikille uusille työntekijöille. Vuoden 2025 alusta olemme kannustaneet henkilöstöä suorittamaan Kestävän kehityksen perusteet-verkko-opintojakson, joka on tarjolla suomeksi ja englanniksi. Ryhmäkehityskeskusteluissa käytetään kestävyystyötä tarkastelevaa työkirjaa, ja henkilöstökyselyissä kysytään vuosittain kokemusta työyhteisön vastuullisuudesta.

Henkilöstöllä on useita kanavia epäkohtien esiin tuomiseen: lähiesihenkilö, organisaation keskustelualusta tai nimettömät palaute- ja huoli-ilmoituskanavat. Lisäksi luottamushenkilöt tukevat henkilöstöä. Meillä on selkeät ohjeistukset epäkohtien korjaamiseksi, ja kanavien toimivuutta seurataan vuosittain.

Henkilöstöön kohdistuu useita riskejä ja haasteita, jotka liittyvät erityisesti tukirakenteiden riittävyyteen ja tunnettuuteen. Mikäli tukipalvelut eivät ole helposti saatavilla tai niistä ei tiedoteta riittävästi, voi tämä heikentää työhyvinvointia ja työssä viihtymistä. Sisäisen viestinnän toimivuus on keskeistä: epäselvä tai puutteellinen viestintä voi aiheuttaa epävarmuutta ja vaikeuttaa henkilöstön osallistumista päätöksentekoon sekä hidastaa vastuullisuustoimien toteuttamista. Siirtyminen kohti ilmastoneutraalia toimintaa voi edellyttää henkilöstöltä uudenlaista osaamista ja resursseja, jotta muutokset voidaan omaksua tehokkaasti. Turun AMK pyrkii hallitsemaan näitä riskejä kehittämällä tukirakenteita, vahvistamalla tiedonkeruuta sekä järjestämällä säännöllisiä henkilöstökyselyjä ja tapaamisia sekä koulutuksia.

Kestävyystyön avoimeen Teams-ryhmäämme on liittynyt jo yli 300 henkilöstön jäsentä. Osallistuminen ja osallistaminen on meillä arkea.

Opiskelijat

Turun ammattikorkeakoulussa opiskelee yhteensä 13 503 tutkintoa suorittavaa opiskelijaa, mikä tekee meistä yhden Suomen suurimmista ammattikorkeakouluista. Ylemmän AMK-tutkinnon opiskelijoita on 2154 eli noin 16 prosenttia kaikista opiskelijoista. Valtaosa opiskelijoista tulee Varsinais-Suomesta, ja noin 71 prosenttia valmistuneista työllistyy alueelle (2023). Vuonna 2025 meiltä valmistui 2667 uutta ammattilaista, joista 532 eli neljännes suoritti ylemmän AMK-tutkinnon.

Kansainvälisyys on merkittävä osa toimintaamme: meillä opiskelee yli 1000 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa, joista pääosa tulee EU/ETA-alueen ulkopuolelta. Vuosittain noin 600 opiskelijaa lähtee tai saapuu vaihtoon, ja teemme vaihtoyhteistyötä noin 250 partnerikorkeakoulun kanssa. Valtaosa vaihtosopimustamme on eurooppalaisten yhteistyökorkeakoulujen Erasmus-sopimuksia. Meillä on 20 double degree-sopimusta sekä kahdeksan englanninkielistä BA- ja kaksi MBA-tutkinto-ohjelmaa.

Panostamme opiskelijoiden hyvinvointiin ja yhdenvertaisuuteen monipuolisilla tukipalveluilla. Opintojen alussa opiskelijoita tukevat vertaistuutorit ja VIP-opiskelijat, ja opintojen etenemistä seurataan opettajatuutorin kehityskeskusteluissa. Käytössä on laaja

ohjauspalveluverkosto, johon kuuluvat opinto-ohjaus, opintopsykologit, opintokuraattori, oppilaitospappi ja opiskelijaterveydenhuolto. Vuonna 2024 nimesimme erityisen yhdenvertaisuus-, saavutettavuus- ja tasa-arvoasiantuntijan opiskelijoiden tueksi. Opiskelijakunta TUO toimii aktiivisesti opiskelijoiden hyvinvoinnin ja edunvalvonnan edistäjänä.

Opiskelijoiden yhdenvertaisuus-, saavutettavuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitetään kahden vuoden välein. Opetuksen laatua ja hyvinvointia seurataan säännöllisillä palautekyselyillä. Vuonna 2025 laaturyhmäme on yhdessä opiskelijakunnan ja koulutuksesta vastaavan vararehtorin kanssa selkeyttänyt palautekanavia sekä toteuttanut opiskelukyvyn ja ohjaustarpeiden teemakeskustelut, joiden tavoitteena on tunnistaa opiskelijoiden tuen tarpeet mahdollisimman varhain.

Opiskelijoilla on laajat mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa toimintaamme. Opiskelijakunta TUO osallistuu päätöksentekoon työryhmissä ja neuvottelukunnissa. Palautetta voi antaa opintojaksopalautteella, AVOP-kyselyn ja teemakeskustelujen kautta, ja opiskelijoiden näkemyksiä hyödynnetään opetuksen ja palveluiden kehittämisessä. Kestävän ja vastuullisen koulutuksen vastuualueen tiimissä on pysyvä opiskelijaedustus.

Opiskelijoille on määritelty selkeät toimintamallit epäkohtien esiin tuomiseen opintojen eri vaiheissa. Palautetta voi antaa myös nimettömästi. Prosessien toimivuutta seurataan vuosittain yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa, ja toimintatavoista viestitään monikanavaisesti.

Opiskelijoiden näkökulmasta keskeisiä riskejä ovat tukipalveluiden saatavuuden ja tunnettuuden puutteet, jotka voivat heikentää opiskelukokemusta ja hyvinvointia. Myös sisäisen viestinnän epäselvyydet voivat aiheuttaa epävarmuutta ja vaikeuttaa opiskelijoiden osallistumista päätöksentekoon sekä hidastaa vastuullisuustoimien toteuttamista. Palautteen keruun ja hyödyntämisen puutteet voivat johtaa siihen, ettei opiskelijoiden näkemyksiä huomioida riittävästi toiminnan kehittämisessä.

Kädenjälki

Kädenjäljellä tarkoitetaan yleisesti ammattikorkeakoulujen positiivista vaikuttavuutta kestävyiden ja vastuullisuuden edistämiseksi, ja se toteutuu ensisijaisesti koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta. Tarkasti ottaen kädenjälki merkitsee jalanjäljen pienentämistä, joka mahdollistetaan toiselle osapuolelle. Tuotoksen kehittäjä voi tehdä väittämän kädenjäljestä, hyödyntäjä ei voi, vaan hänen tulee puhua oman jalanjälkensä pienentämisestä.

Ammattikorkeakoulujen kädenjälki konkretisoituu ennen kaikkea, kun opiskelijat vievät kestävyysosaamista yhteiskuntaan sekä kun toteutetaan projekteja ja opinnäytetöitä pienentämään yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien hiili- ja luontojalanjälkeä. Kädenjälkeä ei voida yksiselitteisesti mitata tietyllä mittarilla, mutta kuvaamalla sitä usealla indikaattorilla voidaan positiivista kestävyysvaikutusta todentaa.

Kädenjäljen todentaminen tarkasti ja objektiivisesti on erityisen vaikeaa koulutuksessa, joiden toiminnan myönteiset vaikutukset ovat pitkälti tietoihin, taitoihin ja asenteisiin perustuvia, ja tällöin puhtaankin usein potentiaalisesta tai epäsuorasta kädenjäljestä. Myös TKI-hankkeiden kädenjäljen todentaminen edellyttää toiminnan monipuolista ja avointa kuvaamista: ammattikorkeakoulu voi kasvattaa suoraa kädenjälkeään esimerkiksi kehittämällä ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja eri toimialojen toimintaan ja epäsuoraa kädenjälkeään esimerkiksi lisäämällä hankeyhteistyön kautta kestäväälle kehitykselle positiivista asenneilmastoa.

Koulutuksen kädenjälki

Opetussuunnitelmat ovat yksi keskeisistä keinoista todentaa kestävyysteemoja opetuksessa. Turun AMK:ssa tavoitteena on integroida kestävä kehitys ja vastuullisuus kaikille koulutusaloille ja varmistaa, että opiskelijat saavat kattavat tiedot ja taidot sekä myös motivaation edistää kestävä kehitystä ja vastuullisuutta omassa työssään ja elämässään. Tämä sisältää niin ekologisen, taloudellisen kuin sosiaalisen kestävyden ulottuvuudet. Opetussuunnitelmaohjeistuksemme mukaisesti kestävä kehityksen tulee näkyä kaikkien koulutusten osaamistavoitteissa ja oppimisen sisällöissä. Vuonna 2025 tuotiin kaikkien syksyllä 2025 alkavien AMK-tutkintojen opetussuunnitelmiin pakolliset, vähintään 3 opintopisteen laajuiset yhteiset ja alakohtaiset kestävyysopinnot. Tätä tuettiin opetussuunnitelmatyön työkalujen avulla siten, että kestävyysnäkökulma tuotiin niin opintojakson toteutusten suunnitteluun kuin opinnäytetyön näkökulmaksi.

Pakollisten kestävyysopintojen lisäksi teema on integroitu laajasti ammattialakohtaisiin opintoihin. Turun AMK:ssa on myös useita kestävyysteemoihin keskittyneitä koulutuksia niin AMK-tutkinnoissa, YAMK-tutkinnoissa kuin avoimen ammattikorkeakoulun opinnoissa. Monet tutkimusryhmämme ovat

keskittyneet erityisesti kestävyyttä edistäviin ratkaisuihin. Näiden koulutusten ja tutkimusryhmien toiminta kytkeytyy myös muiden ammattikorkeakoulun koulutusten ja TKI-toiminnan kestävyystyöhön ja tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden kehittää kestävyysosaamistaan laajan koulutustarjonnan ja hanketyöhön osallistumisen kautta.

Kestävä kehitystä edistävien opinnäytetöiden määrää arvioidaan opinnäytetyösopimuksen kautta, jossa kysytään, onko opinnäytetyössä kestävä kehitystä edistävä näkökulma. Pelkkä kestävä kehityksen käsittely opinnäytetyön teorettisessa viitekehyksessä ei riitä; työn on edistettävä yhtä tai useampaa kestävä kehityksen ulottuvuutta (ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen ja/tai kulttuurinen kestävyys). Tämä seuranta otettiin käyttöön vuoden 2024 lopussa, ja kestävä kehitystä edistävien opinnäytetöiden määrä nyt ensimmäisellä seuranta-kaudella vuonna 2025 oli 830 kpl tehtyjen opinnäytesopimusten perusteella. Opintojen aikaisissa työharjoitteluissa käynnistettiin vastaava kehitysprosessi.

Vuodesta 2024 alkaen henkilöstölle on järjestetty kestävä kehityksen ja vastuullisuuden perehdytystä. Perehdytys on käynnistetty yhteensä 903

Kestävä kehitystä edistävien opinnäytetöiden määrä ensimmäisellä seuranta-kaudella vuonna 2025 oli 830 kpl tehtyjen opinnäytesopimusten perusteella.

työntekijälle, ja näistä 482 eli 54 % on merkitty valmiiksi. Perehdytyksen jatkoksi laadittiin koko henkilöstön kestävä kehityksen verkkokoulutusjakso, jonka toteutus alkoi vuonna 2025. Henkilöstön koulutussuunnitelmaan on sisällytetty kestävä kehityksen osaamistavoite ja henkilöstökyselyssä on vastuullisuuden kokemusta ja osaamista mittaavia kysymyksiä. Henkilöstökyselyn väittämään ”Turun ammattikorkeakoulussa kehitetään toimintaa ympäristön kannalta vastuullisesti” oli vastausten keskiarvo 3,17 (max. 4) vuonna 2025. Jokseenkin tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 82 % vastaajista. Väittämään ”Turun ammattikorkeakoulussa kannustetaan vastuulliseen toimintaan” vastausten keskiarvo oli 3,31. Tässä väittämässä jokseenkin tai täysin samaa mieltä oli 88 % vastaajista. Täysin samaa mieltä olevien osuus oli myös kasvanut näkyvästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuonna 2024 ryhdyttiin seuraamaan myös opiskelijoiden kokemusta ammattikorkeakouluopintojen tuottamasta kestävyysosaamisesta opintojaksopalautteen avulla. Lukuvuonna 2024–2025 vastausten keskiarvo väittämään ”Opintojaksolla huomioitiin kestävä kehityksen näkökulma” oli 3,75 (asteikko 1–5) ja vuoden 2025 lopussa 3,77 (arvosana 4= jokseenkin samaa mieltä; arvosana 5= täysin samaa mieltä).

Opiskelijapalautetta kestävyysosaamisesta ja sen tarpeesta kerätään myös säännöllisesti AVOP- ja uraseurantakyselyiden avulla. Vuonna 2025 AVOP-kyselyssä väittämän ”Kestävä kehityksen osaamiseni omalla alallani on lisääntynyt opintojeni aikana” vastausten keskiarvo oli 5,23 (asteikko 1–7, vastaajia 2116) AMK-tutkinnoissa ja YAMK-tutkinnoissa 5,21 (vastaajia 526). Väittämän ”Opintoni ovat lisänneet motivaatiani edistää kestävä kehitystä työelämässä” vastausten keskiarvo oli 5,25 AMK-tutkinnoissa ja YAMK-tutkinnoissa 5,35. Vuoden 2025 uraseurantakyselyn mukaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet opiskelijat arvioivat kestävyysosaamisen tärkeäksi osaamisalueeksi työelämässä (kaikkien koulutusalojen vastausten keskiarvo 3,99; asteikko 1–6) ja ammattikorkeakoulun kyvyn vastata tähän osaamistarpeeseen melko hyväksi (keskiarvo 3,4).

Työnantaja- ja sidosryhmäkyselyillä selvitetään työelämän näkemyksiä ja tarpeita koulutuksen tuottamasta kestävyysosaamisesta. Turun AMK hyödyntää lisäksi elinkeinoelämän edustajista koostuvia neuvottelukuntia määrävälein arvioimaan koulutuksen sisältöön liittyviä tarpeita myös kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulmasta.

Yksi vuonna 2024 uudistetun kestävä kehityksen ohjelman tavoitteista oli sitouttaa ja kannustaa koko ammattikorkeakoulu yhteisöä ja sen sidosryhmiä edistämään kestävä kehitystä. Opiskelijoiden rooli kestävyystyössä on myös keskeinen, ja osana kestävyystyötä käytiin keskustelua opiskelijoiden toiveista ja tavoista osallistua ja vaikuttaa. Opiskelijoiden aktiivisuutta ja osallistumista heijastavat seurantamittarit ovat vielä työn alla. Opiskelijoilla oli edustajansa Kestävä koulutuksen työryhmässä, ja he osallistuivat aktiivisesti työryhmän kokouksiin. Syksyllä 2025 järjestettiin erityisesti opiskelijoille suunnattu Vihreä talous – Vihreän siirtymän osaamistarpeet -seminaari.

Koulutuksen osalta kestävyteen liittyvien teemojen kiinnostus todennäköisesti kasvaa, mikä kannustaa Turun AMK:ta tarkastelemaan koulutusohjelmiansa sisältöjä siten, että kestävyysteemat otetaan entistä enemmän huomioon. Tämä tukee tutkinto-ohjelmia vastaamaan muuttuvia työelämän ja yhteiskunnan vaatimuksia. Ammattikorkeakoulun vastuullisuusviestinnällä on mahdollisuus vahvistaa oppilaitoksen houkuttelevuutta kestävyysteemojen kouluttajana ja yhteistyökumppanina. Kestävyysaiheiden korostaminen viestinnässä voi lisätä kiinnostusta ja tuoda kilpailuetua opiskelijoiden ja yhteistyöorganisaatioiden

keskuudessa. Toisaalta, jos korkeakoulu ei pysty vastaamaan kestävyysasteisiin riittävän tehokkaasti ja ajallaan, on riskinä mainehaitta ja luottamuksen heikentyminen.

Myös niin sanotun kaksoissiirtymän huomiointi, jolloin pyritään samanaikaisesti edistämään digitalisaatiota sekä ekologisesti kestäviä ratkaisuja, voi antaa uusia näkökulmia koulutuskädenjäljen kehittämiseen ja todentamiseen. Yhä kasvava lähi- ja verkko-opetuksen yhdistävä hybridioppiminen voi olla ekologisesti kestävä oppimismuoto, kun huomioidaan sekä digitaalisten ratkaisujen tuomat säästöt (esim. fyysisen liikkumisen vähentäminen, tilankäytön optimointi) että teknologian vastuullinen käyttö (esim. laitteiden energiankulutus, sähköjätteen kierrätys) päivittäisessä opetuksessa.

CASE:

1000 kestäväää ratkaisua

Turun AMK:n ja Turun kaupungin uudessa yhteisprojektissa opiskelijat ratkovat kestävä kehityksen ongelmia yrityksissä ja muissa organisaatioissa.

– Opintojakso vahvistaa opiskelijoiden kestävä kehityksen osaamista sekä projekti- ja tiimityötaitoja monialaisissa ryhmissä. Yritysten ja organisaatioiden toimeksiannoissa opiskelijat oppivat soveltamaan kestävä kehityksen periaatteita käytännössä ja ymmärtävät vastuullisuuden merkityksestä työelämässä, kertoo lehtori ja projektipäällikkö **Jonna Heikkilä**.

[Lue lisää >>](#)

TKI-kädenjälki

TKI-toimintamme kestävyys- ja vastuullisuuden tavoitteena on edistää yhteiskunnallista vaikuttavuutta, kestäviä ja vastuullisia ratkaisuja ja eettisiä toimintatapoja. Pyrimme varmistamaan, että kaikki tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta toteutetaan avoimesti, oikeudenmukaisesti ja ympäristöä kunnioittaen. TKI-toiminnan yksi strateginen kehitystavoite on systemaattinen kestävä kehityksen toteutumisen vahvistaminen osana TKI-toimintaa. Vuosittain asetettavien kehitystoimenpiteiden toteutuminen arvioidaan vuoden lopussa, jolloin myös päivitetään tulevan vuoden tavoitteet.

Turun AMK:n TKI-toiminta lyhyesti vuonna 2025:

- käynnissä olleet projektit 263 kpl
- valmistelussa 96 kpl
- rahoituspäätöstä odottavat 146 kpl
- myönteisen päätöksen saaneet projektit 23 kpl
- yhteensä 528 projektia.

Käytämme soveltaen Arene ry:n yhteistyössä luomia kestävyys- ja vastuullisuuden arviointikriteerejä TKI-projektien valmistelussa ja toteutuksessa. Näin voidaan aidosti edistää kestävyttä TKI-toiminnalla,

lisätä kestävyttä TKI-projekteissa sekä seurata kestävyttä edistävien projektien osuutta.

Kestävän kehityksen mukainen TKI-projekti on suunniteltu ja toteutettu ottaen huomioon neljä pääulottuvuutta; ympäristölliset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset kestävyysperiaatteet. Kestävä ja vastuullinen TKI-projekti pyrkii ratkaisemaan ongelmia kestävällä tavalla ja ennakoimaan toiminnan vaikutukset tulevaisuudessa. Niillä pyritään usein kehittämään uusia innovatiivisia ratkaisuja ja hyödyntämään kestäviä teknologioita, jotka voivat vähentää ympäristövaikutuksia ja parantaa yhteiskunnallista hyvinvointia. Lisäksi otetaan huomioon kulttuuriset ja eettiset näkökulmat sekä pyritään kunnioittamaan paikallisia kulttuureja ja arvoja.

Vuonna 2025 käynnissä olleiden hankkeiden kokonaismäärästä (263 kpl) kaikkiaan 87 % (230 kpl) edisti kestävyttä ja vastuullisuutta. TKI-hankkeiden kestävyysarvioinnissa sovelletaan Arenen TKI-kriteeristöä, joka on käytössä hankevalmistelun tukena sekä toteutuksen aikana arviointityökaluna. Hankehallinnointijärjestelmää päivitettiin vuonna 2025 tukemaan hankekannan kestävyys- ja vastuullisuusarviointia ja seuranta. Tavoitteena on monipuolistaa hankkeiden luokittelumahdollisuuksia ja siten edesauttaa kartoittamaan hankekannan kestävyttä ja vastuullisuutta edistäviä sisältöjä.

Vuonna 2025 hankkeiden kokonaismäärästä (263 kpl) kaikkiaan 87 % (230 kpl) edisti kestävyttä ja vastuullisuutta.

Yleisin kestävyyskriteeri Turun AMK:n hankesalkussa oli ympäristöllinen kestävyys, mikä on linjassa ammattikorkeakoulun strategian kanssa:

- ympäristöllistä kestävyyttä edistäviä projekteja oli yhteensä 43 % salkusta (113 projektia)
- sosiaalista kestävyyttä 40 % (103 projektia)
- taloudellista kestävyyttä 34 % (89 projektia)
- kulttuurista kestävyyttä 9 % (23 projektia).

Kestävyystavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi TKI-prosessiimme on luotu eri elinkaaren vaiheisiin kohtia, joissa kestävyys- ja vastuullisuustoimia huomioidaan ja arvioidaan.

- 1) TKI-hankkeiden edellytetään jo **suunnittelu- vaiheessa** vastaamaan kysymykseen: sisältyykö projektiisi erityisiä kestävästä kehitystä edistäviä toimenpiteitä? Mikäli sisältyy, hakijan tulee kirjoittaa selkeä lyhyt kuvaus kytköksestä kestävästä kehityksen pääteemoihin (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys).
- 2) Kun hanke saa rahoituksen ja käynnistyy, sen **aloituspalaverissa** kehoitetaan huomioimaan muun muassa vähähiilisten hankintojen politiikka sekä hiilijalanjäljen huomioiminen matkustaessa.

3) Hankkeen päättyessä, pakollisessa **loppuarvioinnissa** edellytetään erittelemään, miten projektin toiminnot ja tulokset ovat edistäneet kestävyys- ja vastuullisuustavoitetta.

Kestävyyskriteerit täyttäneiden projektien joukosta 23 prosenttia oli eriteltyt lisäksi erityisiä toimenpiteitä kestävyuden saavuttamiseksi. Näiden joukossa on monipuolisia toimenpiteitä muun muassa seuraavissa teemoissa:

- **kiertotalous ja resurssitehokkuus:** tavoitteet kiertotalouden edistämiseksi, hiilijalanjäljen pienentämiseksi, tuotteiden elinkaaren pidentämiseksi ja materiaalien uudelleenkäytön/kierrätyksen lisäämiseksi.
- **veden laatu ja Itämeren suojelu:** useita toimenpiteitä PFAS-yhdisteiden vähentämiseen, hulevesien hallintaan, rannikkovesien seurantaan ja Itämeren kunnostamiseen.
- **energiatehokkuus ja vähähiiliseen talouteen siirtyminen:** tavoitteet liittyen aurinkosähkön käyttöönottoon, akkuratkaisuihin, geotermiseen energiaan ja prosessien energiatehokkuuteen.
- **kulttuuri ja taide kestävästä kehityksen hengessä:** kulttuuriyhteistyön vahvistaminen, taiteilijoiden tasapuolinen pääsy ja kestävästä kehityksen integroiminen taidekasvatukseen.

- **sosiaalinen osallisuus, terveys ja hyvinvointi:** mielenterveyden tuen, osallisuuden, tasa-arvon ja työllistettävyyden parantaminen.
- **kestävä liikkuminen:** puhtaampi logistiikka ja aktiivinen liikkuminen.
- **osaamisen kehittäminen:** opettajien ja opiskelijoiden koulutus/osaamisen kehittäminen kestävän kehityksen käytäntöjen levittämiseksi.
- **biodiversiteetti ja luontoratkaisut:** tavoitteet kosteikoille, elinympäristöille ja luontoon perustuvalla resilienssillä.

CASE:

Uusi alusta teatteriyhteisölle

Theatre in Palm -hanke vahvisti eurooppalaista kulttuurialan yhteisöllisyyttä tukemalla nuoria ja nousevia teatteritaiteilijoita sekä parantamalla heidän mahdollisuuksiaan kansainväliseen näkyvyyteen ja osallisuuteen.

– Järjestämissämme teatterilaboratorioissa korostui kysymys siitä, ketkä eivät saa ääntään taiteessa kuuluviin tai puuttuvat taiteen kokijoista ja osallisista. Turun Tehdas-teatterin kanssa yhteistyössä toteutettu ”Nousut”-festivaali toi esiin nousevien taiteilijoiden esityksiä, kertoo lehtori ja tutkimusryhmän vetäjä **Mervi Rankila-Källström**.

[Lue lisää >>](#)

Loppusanat

Tämä julkaisu on Turun ammattikorkeakoulun ensimmäinen EU:n CSRD-direktiivistä (Corporate Sustainability Reporting Directive) (CSRD) ja ESRS-standardista (European Sustainability Reporting Standards) johdettu kestävyysraportti, ja se on laadittu ammattikorkeakoulujen yhteisesti sopiman viitekehyksen mukaisesti. Olimme ensimmäinen ammattikorkeakoulu, joka alkoi vuodesta 2004 alkaen raportoida vastuullisuustyöstään, ensin erillisen yhteiskuntavastuuraportin avulla, ja sen jälkeen osana vuosikertomustamme. Kestävyysraportti julkaistaan nyt ensimmäistä kertaa omana raporttinaan. Kytkemme tämän raportin ja vuosikertomuksemme kuitenkin läheisesti yhteen, sillä näiden raporttien tulee kulkea käsi kädessä. Kestävyteen tehdyt investoinnit näkyvät avoimesti myös talousluvuissamme.

Miksi haluamme raportoida kestävyystyöstämme näinkin yksityiskohtaisesti, vaikka direktiivi ei ammattikorkeakouluilta sitä edellytä? Keskeisenä yhteiskunnallisena ja alueellisena toimijana pyrimme lisäämään avoimuutta ja vertailukelpoisuutta sekä yhteiskunnallista vaikuttavuuttamme kestävyys- ja vastuullisuusraportoinnillamme. Kuvaamme raportissa myös kädenjälkeämme, koska korkeakoulun positiivinen vaikuttavuus kestävyden edistämiseen konkretisoituu erityisesti koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta. Ensimmäiset kokemukset

kestävyyškädenjäljen todentamisesta ammattikorkeakoulutuksessa osoittavat, että kädenjäljen arviointi on sekä monimutkaista että jatkuvasti kehittyvää. Uusia indikaattoreita tarvitaan ja olemassa olevia kehitetään, sillä selvää on, että kestävyyskädenjäljen todentamiseen ei ole laadittavissa hiilijalanjälkilaskurin kaltaista työkalua.

Työn haastavuudesta huolimatta työ kädenjäljen todentamiseksi koetaan tärkeäksi. Kädenjälkiajattelu voi muuttaa ammattikorkeakoulun kestävä kehityksen tavoitteita merkittävästi siirtämällä painopistettä pelkästä haittojen minimoinnista kohti aktiivista myönteisiin vaikutuksiin pyrkimistä. Kädenjälki voi myös olla keskeisessä roolissa kestävyteen kannustamisessa, kun keskitytään niin yksilöiden kuin yritysten ja organisaatioiden myönteisiin tekoihin.

Talous- ja hallintojohtaja

Ulla-Maija Lakka

Kestävä kehityksen koordinaattori

Taru Konst

